

Sosiálu málini mugu fremjast nú

Argja kommuna leggur alt ov lítlan dent á sosiálu málini og at gera tað liviligt á Argjum, skrivar Jórún Joensen, sum býr á Argjum.

Í Sosiálinum 26. maí 1988 er stórt sligið upp: Argja-fólk hita upp til bygdar-ráðsvalið. Hetta er frageiðing frá fundi, ið var á Argjum nakað framman undan. Eftir mini metan var skrivningin hjá Sosiálinum alt ov subjektiv, og orðstýrarin á fundinum alt ov partiskur. Ivaleyst eru fleiri samd við mær í hesum.

Vit kunnu lita fyra ár aftur í tíðina, tá valskeiðið byrjaði, og hyggja at tí, ið listarnir settu fram sum hjartamál. Hvussu eru nú hesi seinastu fyra árin komin hvørjum einstøk-um bogara til goðar?

Listarnir siga allir seg vilja fremja tey sosiálu málini sum skjótast. Er hetta bert valagn?

Eitt gott dømi um hetta er barnagarðurin á Argjum. Í 1977 vóru undirskriftir savnaðar millum borgararnar um at fáa barnaansing sum skjótast, og tá figging var at fáa, at fáa bygt ein barnagarð. Barnagarðurin er ikki liðugur enn, og vit eru í 1988. Vónandi verður barnagarðurin liðugur 1. september, sum sagt varð á pallborðsfundinum á Argjum. Á fundinum varð spurt, hvi barnagarðurin hevði biðað so leingi. Projekteringin varð ikki gjørd fyrr enn í 1984. Ikki fyrr enn nøkur valevni á triðja listanum í 1984 settu barnagarðin sum treyt fyri at gera samgongu. Hetta gingi allir við til, ti teir tordu ikki annað. Jú, vist loysir tað seg at stríðast.

Hetta mál hevur biðað alt ov leingi. Hugsa um allar teir stóru spurningarnar, sum stínga seg upp. Tað tekur onga tíð at reisa teir. Jú, vist kunnu teir fremja tað, teir vilja.

Bygdarráðsformaðurin horeiggjaði sær við, at teir høvdu spart 3 mill. krónur við at biðað eftir Kanjon byggivirkinum. Hvi var Kanjon so nógv biligari? Samstundis upplýsti hann, uttan at blunka, hvussu stórar upphæddir kommunan hevur rindað í leigu í Albert Hall.

Mær vitandi og sum øllum kunnugt hevur hann ikki spart borgarunum

henda pening til at lata Kanjon gera barnagarðin. Kommunan upptekur eitt byggilán, sum eftir byggilok verður gildið soleiðis yvir raksturinn av sjálvum bygninginum/stovninum. Staturin og landið 70%, og 30% rindar kommunan yvir eitt longri áramál sum rentur og avdrátt. Annars veður raksturinn í øllum sliikum ferum figgjaður soleiðis: Landið 15%, statsstuðul 25%, avvarðandi 30%. Eftir hjá kommununi eru bert 30% at gjalda.

Ti hevur kommunan ikki spart 3 mill., men einans 30% av 3 mill., ið svara til hálva áðru ársleigu hjá fyrisingini á Argjum. Harafturat kunnu nevast prishækkingar, ið komu við at draga málið eftir barnagarðinum so nógv út.

Byta vit nú hesar fáu 100 túsund krónurnar út yvir 10–15 ár, sum vit hava biðað eftir barnagarðinum, hevði tað verið litil rokning til hvønn einstakan borgara, i mun til trupulleikar og stríð hjá foreldrunum. Tað er eitt sálarligt trýst at vera noyðt at skifta dagroktarforeldur upp til 3 ferðir. Hesi foreldur fingur heldur ikki høvi til at frambæra sitt á fundinum. Alt var so ljósareytt við dagroktini. Summi eru eisini heppin og fáa stóðuga dagrokt, men tað eru onnur, sum noyðast at skifta ofta.

Tað hoyrist longu nú, at øll plássini í barnagarðinum eru upptikin. Á pallborðsfundinum varð borið upp á mál um at byggja ein barnagarð afturat. Er hetta eisini valagn? Latíð tykkum ikki villileiða einaferð enn.

Skúlin ov litil

Eitt annað mál, ið vert er at nevna, er skúlin. Hann var longu ov litil, tá ið hann varð tikin í nýtslu. Umstøðurnar eru nú ótolandi bæði hjá lærarum og næmingum. Viðmerkjust skal, at bygdin er nógv vaksin. Sambært Lands-skúlafyrisingini fekk kommunan loyvi til at útbyggja skúlan longu í 1986. Hvi hevur eitt so átrókandi mál sum hetta

biðað so leingi? Skulu okkara børn, sum eru framtíðin, eisini biða í so mong ár?

Á fundinum blivu allar trupulleikarnir viðvíkjandi skúlanum kostaðir á Landsskúlafyrisingina. Orðstýrarin var so djárvur at siga, at teir á Landsskúlafyrisingini ikki dugdu at lesa lógina um fólkaskúlan. Eg veit ikki, um hetta varð sagt fyri at fjala ella hjálpa bygdarráðnum undan trupulleikum. Tá mugu argjafólk hvør í sinum lagi meta um.

Foreldur at børnum í framhaldsdeildini hava í fleiri ár skrivliga biðið um fund við skúlanevndina fyri at fáa at vita, hvussu gongst við skúlanum, men har er einki komið burtur úr.

Einki umboð fyri skúlan var á fundinum, og tað undraði mong foreldur. Skal hetta málið eisini biða, til børnini eru hálvaksin?

Upplýst varð á fundinum, at ein mini-kunningarstova skuldi setast á stovh hjá kommununi. Er hetta eisini eitt vallyft? Fyri mær sær tað út, sum um alt, ið fyriferst í kommununi, verður dult. Ella fari eg skeiv? Verður alt sett upp á talvuna?

Óivað liggur býarplanurin frammi, og møguliga hava fólk eisini sœkt um byggiloyvi til idnað og hava fingið noktandi svar. Hvi veit? Ella eru tað bara nakrir fáir, sum fáa slik loyvi?

Hvat vilja vit argja-borgarar?

Í 1977 var Argir í kommunu saman við Hoyvik. Hoyvik nýskti um sama mundið samanlegging við Havnar kommunu, og bæði skjótt og brátt eftir hetta høvdu tey barnagarð o.m.a. So er spurningurin, um tað ikki hevði verið rætt fyri Argir við samanlegging.

Á pallborðsfundinum fingur bygdarráðslimir ta mestu tíðina til at koma við sínum, um øll tey mál, sum tey hava avrikað og ætla sær at avrika. Hvat við at fáa tey dagligu viðurskiptini í lagi fyrst, aðrenn farið verður undir stórmálini?

Nógv mál kundu verið verd at trivið í T.d. útstykkjingin hjá privatnum. Tað kom fram á fundinum, at Albert Hall hevði fingið 50% endurgoldið frá kommununi fyri tað vakra laðaða økið um Albert Hall-økið, ti at tað var neyðugt. Hvat við teimum borgarum, sum hava biðað í upp til 20 ár við at fáa ein vegastubba gjørdan? Er tað ikki neyðugt?

Tað er ógvuliga ymiskt, fólk hava fingið fyri at gjørt veg í privatari útstykkjing. Onkur ónøgður borgari spurdi á fundinum, um hann hevði gildið ov litið í skatti. Onkur annar mátti sjálvur gjalda fyri kloakk. Hvussu er vorðið á Argjum. Er ikki øll lika fyri löginu?

Ein kloakk var lægð beinleiðis út í høvudsvegafrænslu, og asfalt lagt omaná fyri lukt.

Avaringarskelti, har børn búleikast á vega-

strekkjum, tróta í hvørjum. Vegastubbar standa í áravís í hálvum gekki og eiga ongan goðan.

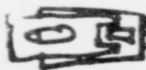
Ein spurningur er verður at reisa viðvíkjandi lendi, sum bygdarráðslimir hava keypt frá Jarðarráðnum. Lendið liggur væl fyri í kommunala økinum. Hetta økið kann broytast til onnur endamál, um nýtt kommunustýri kemur til, soleiðis sum tað hevur verið gjørt áður av bygdarráðnum. Hvussu hevði verið at endurskoða býarplanin eftir fyra árum.

Ein bygdarráðslimir, sum freddist um, at Havnar kommunu ikki kemur við fleiri bukkuspannum yvir Argir, lovaði á sinni, skil skuldi fáast á øllum sosialum viðurskiptum. Á pallborðsfundinum lovprisaði hann øllum til, bygdarráðið hevði fram. Hvarjar bukkuspannar sipaði hann til.

Nógv onnur mál høvdu verið verd at viðgjørt. T.d. noyðist ungdomurin til Havnar at stuttleika sær. Eg kundi eisini hugsað mær at fingið upplýst, hvat kommunan nýtir tey stóru lánini til.

Argjafólk! Skal nøkur broyting henda, so mugu onnur fólk til í bygdarráðnum. Fólk við meira sosialum áskoðanum og líkarætthugsanum, heldur enn fólk við luxus-hugflogi. Ein persónur kann einki fremja móti meirilutanum.

Tilflytari til Argja kommunu Jórún Joensen

Ja!

Eg gerist haldari av Tíðindablaðnum Sosiálinum og fá biðið 3 ferðir um vikuna.

Haldaragjaldið fyri ársfjórðingin er kr. 135,-. Haldarar uttanlands gjalda kr. 160,-/ársf. Gildið verður ongantíð fyri fleiri bløð enn tey, ið eftir eru at koma í einum ársfjórðingi.

Navn:

Bústaður:

Kannað posthúsinum

Opplagt
SOSIÁLURIN
málar
postgjaldit

sosiálin

Box 76
110 Tórshavn